

Voel je thuis.

Onze keuzes voor gemeente De Bilt.

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2026 - 2030

Voel je thuis. Onze keuzes voor gemeente De Bilt

“ Het CDA staat voor een gemeente met haar groene dorpen waar het heerlijk wonen en leven is. Een plek waar je elkaar kent en naar elkaar omziet, waar je veilig over straat kunt, waar je lekker kunt sporten en heerlijk kan eten of drinken; een plek waar van alles te doen is. Kortom, een plek waar je je thuis voelt! **”**

– Peter Flierman, lijsttrekker.

Voorwoord.

Thuis in de toekomst

Het is een nazomermiddag in 2030. In vogelvlucht zweven we over onze gemeente. Ingeklemd tussen prachtige bossen, parken en natuur liggen onze verschillende dorpen. Wat de zes kernen van onze gemeente kenmerkt en verbindt, is de vitale en verbonden gemeenschap waar het samenleven centraal staat en waar je je altijd thuis voelt.

Wij zien dat jonge gezinnen, starters en ouderen met plezier in onze dorpen en wijken wonen. Dankzij een sterk beleid hebben we meer betaalbare koopwoningen kunnen realiseren, waarmee de deur naar een eigen thuis voor iedereen weer open staat. Onze wijken en kernen zijn hechte sociale gemeenschappen. Mensen kennen elkaar van de lokale supermarkt, van het schoolplein of via de actieve (sport) verenigingen. Inwoners zijn bereid om elkaar te helpen en te ondersteunen. De buurman helpt met boodschappen voor de bejaarde straatgenoot, om de beurt fietsen ouders met een groepje klasgenoten naar de sportclub en in het plaatselijke buurthuis kun je altijd terecht voor een kop koffie.

De straten van De Bilt zijn merkbaar veiliger geworden. Fietzers, wandelaars en automobilisten delen de weg met begrip en ruimte voor elkaar, verkeersknelpunten zijn aangepakt en onze kinderen kunnen met een gerust hart zelfstandig naar school. Verkeersveiligheid is daarmee weer vanzelfsprekend geworden in ons dagelijks leven.

Duurzaamheid zit in het DNA van onze gemeente. De Bilt wekt groene stroom op met zonnepanelen en loopt voorop in energiebesparing, groene inrichting van de openbare ruimte en klimaatbestendige oplossingen. Groene initiatieven zijn gestimuleerd, met behulp van geothermie wordt lokaal warmte opgewekt en we zorgen samen voor een prettige leefomgeving.

Op landgoed Jagtlust zit een effectief en krachtig gemeentebestuur: klein, slagvaardig en altijd in dienst van de inwoners. Zonder onnodige bureaucratie werken we samen aan heldere oplossingen voor grote lokale vraagstukken.

Zo bouwen wij, met hart, visie en daadkracht aan een De Bilt waar je thuis kunt komen, veilig kunt leven en samen de toekomst vormgeeft.

Peter Flierman

Lijsttrekker

Onze uitgangspunten.

Het christendemocratisch gedachtegoed vormt het kompas van het CDA. Voor onze gemeente hebben wij dit vertaald naar drie heldere uitgangspunten die de basis vormen van al ons handelen:

1. De samenleving centraal

Bij het CDA staat niet de overheid of het individu centraal, maar juist de samenleving. Ons beleid is erop gericht de kracht van de samenleving te activeren en samen, in onderlinge verbondenheid, maatschappelijke vraagstukken op te lossen; samen met je burens ondersteun je een wat eenzame oudere in de straat; als dorpsraad maak je zelf een plan voor de nieuwe school met buurthuis; het bestuur van de sportvereniging komt zelf met een voorstel voor de nieuwe sportaccommodatie; enzovoorts. Met samenwerking vanuit het maatschappelijk middenveld bereik je veel meer dan in je eentje of als overheid. Het CDA investeert in sterke netwerken in de samenleving, omdat wij geloven dat maatschappelijke vraagstukken het beste gezamenlijk aangepakt kunnen worden.

2. Een effectieve overheid

De afgelopen jaren is helaas gebleken dat de overheid steeds minder in staat is om grote maatschappelijke vraagstukken daadkrachtig aan te pakken. Denk aan de dramatische gevolgen van de Groninger aardbevingschade of de toeslagenaffaire. Dit heeft het vertrouwen in de overheid ernstig ondermijnd. Het CDA De Bilt vindt het daarom noodzakelijk dat de overheid weer een dienstbare en betrouwbare partner voor haar inwoners wordt. Wij staan voor een compacte, maar effectieve overheid, met een helder afgebakend takenpakket, die er is om haar burgers te helpen. Binnen dit kader handelen we voortvarend en doelgericht, zodat inwoners kunnen rekenen op een overheid die verantwoordelijkheid neemt wanneer dat nodig is.

3. Realistische ambities

Het CDA De Bilt-Maartensdijk bestaat uit nuchtere mensen die met beide benen stevig in de lokale samenleving staan. Wij kiezen niet voor grootse en meeslepende plannen die niet passen bij ons dorpse, groene karakter, maar voor haalbare en concrete oplossingen waarmee we echt verschil kunnen maken. Door dicht bij onze inwoners te blijven, maken wij keuzes die herkenbaar en haalbaar zijn voor iedereen. Deze drie uitgangspunten vormen de rode draad in ons verkiezingsprogramma. Je ziet ze in **het groen gedrukt** regelmatig terug. Langs deze uitgangspunten gaan wij de komende jaren bouwen aan een gemeente waarin iedereen zich thuis voelt!

INHOUDSOPGAVE

Inhoud

1. WONINGBOUW	6
2. MOBILITEIT	8
3. ENERGIE & DUURZAAMHEID	10
4. ECONOMIE & ONDERNEMEN.....	12
5. SOCIAAL DOMEIN	13
6. ONDERWIJS & JEUGDZORG	15
7. VEILIGHEID, WEERBAARHEID & ASIEL	17
8. SPORT & CULTUUR.....	19
9. OPENBARE RUIMTE & NATUUR	20
10. POLITIEK & BESTUUR	21
11. FINANCIËN & BELASTING	23
12. THUIS in GROENEGAN, WESTBROEK, HOLLANDSCHE RADING en MAARTENSDIJK	24

1. WONINGBOUW

Uitgangspunten:

- Het woningtekort is groot, ook in onze gemeente. Onze grondhouding ten aanzien van woningbouw is dan ook positief, we moeten stevig bijbouwen!
- Wij geloven sterk in de meerwaarde van eigen woningbezit, ook voor mensen met een minder grote portemonnee. Een eigen woning zorgt voor financiële stabiliteit en levert vermogensgroei op. Wij geven de komende vier jaar daarom de voorkeur aan ontwikkeling van (betaalbare!) koopwoningen in plaats van (sociale) huur.
- Uit onderzoek blijkt dat voor onze gemeente ca 1850 nieuwe woningen nodig zijn. Voor dit aantal woningen hebben we inmiddels ruim voldoende plannen liggen. De focus van het gemeentebestuur bij woningbouw moet daarom liggen op realisatie van bestaande plannen, en niet op het uitwerken van nog meer grootschalige woningbouwplannen. **Dat is effectief overheidsbeleid.**
- Woningbouw moet in balans zijn met de omgeving. We kijken hierbij naar veilige ontsluiting van verkeer, voldoende draagkracht van voorzieningen (sport, school, zorg, etc.) in de wijk en naar 'beeldkwaliteit' en architectuur (hoogbouw, bouwstijl, materiaalgebruik, etc.). Dit kan per wijk en kern verschillen, dus maatwerk is het uitgangspunt. Zo zetten we de **samenleving centraal.**

Specifieke punten

- Woningmix: De in de woonvisie vastgelegde mix van 30% sociale huur, 20% middenhuur en 16,7% goedkope koop bij projecten van meer dan 10 woningen vinden wij onjuist. Wij willen minimaal 50% betaalbare woningen, met een voorkeur voor koopwoningen. Om woningen daadwerkelijk betaalbaar te houden gaan we prijsopdrijving door beleggers tegen. Bij nieuwbouwwoningen geldt een zelfbewoningsplicht en anti-speculatiebeding.
- Regeldruk: Om een woning te bouwen is tegenwoordig een enorme stapel aan onderzoeken, participatie en administratie nodig. Dat maakt het voor ontwikkelaars steeds lastiger en kostbaarder om aan de slag te gaan. Het CDA kiest voor aanmoedigen in plaats van ontmoedigen, dus we gaan kijken hoe we de regeldruk voor woningbouw kunnen minimaliseren. Ook zetten we ons in om bezwaarprocedures te verminderen en zo efficiënt mogelijk te doorlopen.
- Doelgroepenbeleid: Ouderen en starters vormen een specifieke doelgroep bij woningbouwprojecten. Door woningen voor ouderen te bouwen willen we meer doorstroming vanuit gezinswoningen stimuleren. Dit geldt ook voor sociale huurwoningen. De ontwikkeling van een knarrenhof is hier een mooi voorbeeld van. Voor starters focussen we specifiek op betaalbare koopwoningen, zodat zij ook een eigen huis kunnen kopen.
- Scheefhuren in sociale huurwoningen: Scheefhuren is onrechtvaardig en verstoort de woningmarkt. Samen met Woongroen zetten we actief in op het tegengaan van scheefhuren. We bieden huurders met een (te) hoog inkomen de kans om hun woning te kopen, of we verhogen de huur voor deze doelgroep gefaseerd tot een marktconforme huur. De extra inkomsten die Woongroen hiermee krijgt, worden gebruikt voor realisatie van nieuwe (en duurzame!) huurwoningen.
- Actieve grondexploitatie: Grondexploitatie is één van de weinige manieren voor onze gemeente om additionele inkomsten te genereren. De gemeente mag bij woningbouwontwikkeling actiever sturen op financieel winstgevende grondexploitatie.
- Rode contour ('bebouwde kom'): Bouwen buiten de rode contour moet bespreekbaar zijn op plekken waar een grote behoefte aan woningen is (m.n. de groene kernen). Natuurverlies moet waar nodig gecompenseerd worden.
- Woning- en erfsplitsing: We willen splitsing van woningen of erfdelen makkelijker maken, met name in de kleine kernen. Dit is de snelste en gemakkelijkste manier om meer woningen toe te voegen. Uiteraard moet dit niet leiden tot verpaupering en

- onacceptabele druk op de omgeving.
- Instapperslening: Om starters op de koopwoningmarkt te helpen, onderzoeken we de mogelijkheden voor het verstrekken van een starterslening, bijvoorbeeld om de kosten koper te financieren.

Lopende of geplande grootschalige woningbouwprojecten:

- Spoorzone: Het CDA is voorstander van woningbouw op deze plek, maar heeft kritiek op de kaders die nu zijn vastgesteld (750 woningen met 30% sociaal en 20% middenhuur en een parkeernorm van 0,5%). Bovendien doet een flink aantal grondeigenaren nu niet mee. Wij willen een hoger aandeel van betaalbare koopwoningen (50% i.p.v. 16,7%) en minder (sociale) huur en een realistischere parkeernorm (minimaal 0,7, en liever 1). Hiermee voorzien we in een grote woningbehoefte, zonder dat dit te zeer ten koste gaat van parkeerdruk op de omliggende wijken. Bovendien moeten eerst de voornaamste verkeersknelpunten rondom de spoorzone worden opgelost voordat we daadwerkelijk gaan uitbreiden.
- Hessingterrein: Het CDA vindt het een gemiste kans dat dit project nog steeds niet is goedgekeurd. Op de plek van een oude autogarage hadden allang 140 woningen kunnen staan. Dat er deels buiten de rode contour wordt gebouwd is voor ons geen bezwaar. De behoefte aan woningen weegt wat het CDA betreft zwaarder.
- Schapenweide: Het CDA is voorstander van dit woningbouwproject met ruim 400 woningen, waarbij we expliciet de aandacht willen voor een zorgvuldige verkeersafwikkeling. Daarbij moet worden gekeken naar de samenhang met de Spoorzone, ook tijdens de bouw/ realisatie. We hebben bij de Kwinkelier gezien hoe het níet moet.
- Maartensdijk: Voor een kern als Maartensdijk zijn nieuwe woningen essentieel om de leefbaarheid en vitaliteit van het dorp te garanderen. Daarom zijn wij een groot voorstander van het voornemen om 200 woningen te realiseren in Maartensdijk. Daarbij moet wel worden gekeken naar de lokale behoefte: geen grootschalige hoogbouw met appartementen, maar juist veel grondgebonden (betaalbare) koopwoningen.
- Terrein Akkie Stomphorst: Wat ons betreft is dit een mooie locatie voor betaalbare, grondgebonden woningen. We steunen plannen om hier ~60 woningen te ontwikkelen.
- Hollandsche Rading: we ondersteunen de woonvisie zoals die is opgesteld door de inwoners van Hollandsche Rading. We gaan actief aan de slag om te kijken hoe we deze visie kunnen realiseren.

2. MOBILITEIT

Uitgangspunten

- De verkeersveiligheid moet centraal staan bij keuzes rondom mobiliteit. Op dit moment zijn er (te) veel onveilige verkeersknooppunten, die met **daadkracht en prioriteit** moeten worden opgelost. We werken hierbij samen met Veilig Verkeer Nederland.
- Over het algemeen is de doorstroming van het verkeer in onze gemeente heel goed, en dat willen we graag zo houden. We borgen een vlotte en veilige verkeersdoorstroming bij toekomstige woningbouw en ruimtelijke ontwikkeling. Zo stellen we de **samenleving** in onze dorpen **centraal**.
- Duurzame mobiliteit heeft de voorkeur. De uitstoot van verkeer moeten we verder terugdringen, dus we stimuleren duurzame alternatieven zoals OV, de fiets en de elektrische auto.
- We kijken met een **realistische blik** naar mobiliteit. We vinden het in onze gemeente op veel plaatsen niet passend om de auto te ontmoedigen; er zijn hier géén grootstedelijke ov-voorzieningen en het is ook niet realistisch om te verwachten dat die er wel gaan komen. Daarmee blijft de auto voor veel inwoners het primaire vervoermiddel.
- We hebben specifiek aandacht voor een goede bereikbaarheid naar locaties waar veel van onze inwoners werken.

Specifieke punten

- (Tweede) Auto: In onze gemeente blijft de auto een belangrijk vervoermiddel. Daar houden we in ruimtelijke ontwikkeling rekening mee. We kijken wel kritisch naar het ruimtegebruik van auto's in de openbare ruimte. Bijvoorbeeld op de Hessenweg kan het parkeren veel aantrekkelijker worden ingericht. Ook in woonwijken onderzoeken we hoe het ruimtebeslag van (tweede) auto's kan worden verminderd. Rondom scholen zorgen we dat auto's niet tot onveilige situaties leiden. Wij willen de elektrische auto actief aanmoedigen, door de aanleg van voldoende laadpalen.
- Trein: De twee stations in onze gemeente (Bilthoven en Hollandsche Rading) moeten behouden blijven, en ten minste vier keer per uur in beide richtingen worden aangedaan. De verantwoordelijk wethouder lobbyt hiervoor actief bij NS en overheid.
- Bus: In de Bilthoven Zuid en de Bilt zijn goede busverbindingen richting Utrecht, en in mindere mate richting Zeist. Andere kernen, zoals Westbroek, Hollandsche Rading, Maartensdijk en Bilthoven Noord hebben daarentegen een mager aanbod van openbaar vervoer. We gaan met ov-aanbieders in gesprek of de dienstregeling verdicht kan worden.
- Fiets: De fiets is het Nederlandse vervoersmiddel bij uitstek en kan wat het CDA betreft niet genoeg worden gestimuleerd. Het is gezond, het is duurzaam, voorkomt files en is relatief goedkoop. De gemeente stimuleert fietsen door de aanleg van goede (geasfalteerde) fietspaden en doorfietsroutes met voldoende verlichting. We zetten vol in op het aantrekken van subsidie bij Provincie en Rijk.
- Deel mobiliteit: Deelauto's en deel (OV) fietsen zijn een waardevolle aanvulling in de mobiliteitsmix. Het kan een goed alternatief zijn voor m.n. een tweede auto. We proberen aanbieders van deelmobiliteit zoveel mogelijk te ondersteunen en faciliteren, en sturen op een goede spreiding over alle dorpen en wijken. Wel moeten we ervoor waken dat deelfietsen niet tot een rommelig straatbeeld leiden.
- Onveilige fietspaden: We verbeteren gevaarlijke knooppunten/ fietspaden voor fietsers, zoals de Herbie rotonde in de Bilt, de rotondes aan de Soestdijkseweg (Noord en Zuid), de Gezichtslaan, en de Leyenseweg. In Maartensdijk kijken we naar de kruising Dorpsweg/ Nachtegaallaan en de spoorwegovergang. In Hollandsche Rading kijken we onder andere hoe de Vuursche Dreef veiliger voor fietsers kan worden. In Groenekan willen we de Groenekanse weg veiliger maken. Daarbij kijken we naar maatregelen als auto-te-gast straten en eenrichtingsverkeer. Ook zorgen we

dat het groen naast fietspaden zodanig gesnoeid wordt dat het de fietsveiligheid niet in de weg zit.

- Maximumsnelheid op fietspaden: Op specifieke plekken in de bebouwde kom onderzoeken we de mogelijkheden van een maximale fietssnelheid op het fietspad om het gevaar van grote snelheidsverschillen tussen fietsers (m.n. 'gewoon' vs. elektrisch') te verminderen.
- Bereikbaarheid winkelgebied: Voor ondernemers is een goede bereikbaarheid met voldoende parkeerplek van levensbelang. Daarom moet parkeren tijdens winkel openingstijden gratis blijven en moet er voldoende aanbod van parkeerplaatsen zijn. Het autoluw maken van winkelstraten kan de kwaliteit van winkelgebieden ten goede komen, mits er voldoende parkeergelegenheid in de directe omgeving is. Draagvlak bij ondernemers is een randvoorwaarde.
- Verkeersexamen: Om onze kinderen te leren hoe ze veilig fietsen, streven we naar het uitreiken van een verkeersdiploma aan alle basisschoolleerlingen. We werken hierin samen met Veilig Verkeer Nederland.

3. ENERGIE & DUURZAAMHEID

Uitgangspunten

- We beschouwen klimaatverandering als één van de grootste uitdagingen van deze generatie. Dit vraagt om moedige keuzes ten aanzien van ons energiegebruik. De CO2 uitstoot moet drastisch worden teruggebracht en de overheid heeft daarin een grote rol om kaders en regels te stellen. Tegelijk moet het tempo van de energietransitie in balans zijn met het draagvermogen van de samenleving. Daarom vinden wij dat **klimaatambities realistisch en haalbaar moeten zijn.**
- De energietransitie gaat over méér dan het opwekken van duurzame energie. De focus moet allereerst liggen op reductie van uitstoot, door gebouwen te verduurzamen, door de uitstoot van vervoer te verminderen, door zuiniger om te gaan met onze spullen en door korte (lokale) productieketens op te zetten. Vervolgens moet er worden geïnvesteerd in opslag en transport van energie. Pas daarna wordt het weer relevant om meer energie duurzaam te gaan opwekken.
- We stimuleren duurzaam gedrag en groene initiatieven van onze inwoners met positieve prikkels, zoals goede voorlichting en eventueel subsidies. Daarbij willen we lokale partners als Duurzaam de Bilt en BENG actief betrekken. Zo benutten we de **kracht van onze samenleving.**

Specifieke punten

- Wind- en zonne-energie (RES bod): We heroverwegen of ons RES bod haalbaar is. Windmolens blijken heel lastig haalbaar en hebben zeer weinig draagvlak in de samenleving. Zonnenvelden nemen veel ruimte in en hebben een relatief beperkte opbrengst. Ook zijn hiervoor weinig geschikte locaties meer beschikbaar.
- Netverzwaring: We werken actief mee aan netverzwaring door Stedin, door soepele vergunningstrajecten en door actief mee te zoeken naar noodzakelijke grondposities voor transformatoren, etc.
- Netcongestie: We doen actief mee aan projecten en pilots om het energieverbruik van onze gemeente op piekmomenten af te vlakken, bijvoorbeeld door gebruik te maken van slimme laadpalen. Ook zetten we in op energieopslag met batterijen.
- Isolatie: We zetten een proactief programma op om huizen zoveel mogelijk te verduurzamen. We streven naar een gemeente waar minimaal 90% label C of hoger heeft. Daarnaast schenken we extra aandacht aan het verduurzamen van schoolgebouwen.
- Warmtenetten: Warmtenetten zijn een interessante ontwikkeling in de energie transitie, met name hoge temperatuur netten. We kijken actief naar geothermie en het gebruik van industriële restwarmte. Een lage temperatuur warmtenet in een slecht geïsoleerde wijk (Brandenburg) is economisch geen verstandige keuze. Hier zijn we tegen.
- Gasaansluitingen: Uiteraard zijn alle nieuwe woningen in onze gemeente gasloos en we stimuleren inwoners bij verbouwingen om van het gas af te gaan. Dat doen we door goede voorlichting over isolatie en elektrisch verwarmen te geven. Voor slecht geïsoleerde woningen is gas echter de meest economisch (en duurzame!) wijze van verwarmen, dus zolang er geen reëel alternatief is, blijft gas hier een noodzakelijke bron van verwarming.
- Circulariteit: Hergebruik van spullen en materialen helpen enorm in het terugdringen van CO2-uitstoot. We stimuleren en steunen ondernemers met circulaire projecten, en we onderzoeken of de milieustraat een rol kan spelen in het hergebruiken van afvalstromen en bouwmaterialen.
- Lokale ketens: Bij het inkoopbeleid van de gemeente kiezen we waar mogelijk voor zo lokaal mogelijke producten. We helpen ondernemers zoals landwinkels die actief bijdragen aan kortere ketens.

- Klimaat adaptieve omgeving: Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met het veranderende klimaat. We gaan hittestress bij bebouwing tegen door de aanleg van meer groen, we zorgen dat verharding (o.a. parkeerplaatsen) zoveel mogelijk water doorlatend zijn en samen met het Hoogheemraadschap zorgen we voor goede waterafvoer bij regenval. We stimuleren bewoners die met eigen ideeën komen, zoals de gemeenschap van de Oosterlichtkerk die een wadi aanlegde.

4. ECONOMIE & ONDERNEMEN

Uitgangspunten

- Een bloeiende middenstand is essentieel voor de leefbaarheid van dorpen en kernen. Een gevarieerd aanbod van retail en horeca zorgt ervoor dat de dorpscentra gezellig en levendig zijn. **Zo zetten we de samenleving centraal.**
- We moedigen maatschappelijk verantwoord ondernemen in de breedste zin aan. We helpen ondernemers met een duurzame energievoorziening, we stimuleren het werken met mensen met een afstand tot arbeidsmarkt en moedigen ondernemers aan om met korte productieketens te werken.
- Ondersteuning vanuit de gemeente richt zich op de drie pijlers: vlotte behandeling van vergunningsaanvragen, zorg voor goede bereikbaarheid en het faciliteren van connecties en verbindingen tussen diverse ondernemers. **Dat is voor ons een effectieve overheid.**
- Ons economisch beleid is primair gericht op lokale ondernemers. Het aantrekken van grote werkgevers en bedrijven doen we met een focus op Life Sciences, maar is geen doel op zichzelf. **Dat is realistisch en nuchter beleid.**
- Het karakter van gemeente de Bilt is vooral dat het een woon/werkgemeente is. Vrijwel iedereen werkt buiten de gemeente. Daarom is mobiliteit en bijbehorende infrastructuur voor soepele ontsluiting een kritische succesfactor voor onze gemeente.

Specifieke punten

- Leegstand: Niets is ongezelliger dan leegstaande winkelpanden. Bij ontwikkeling van centrumgebieden kijken we goed hoeveel aanvullende behoefte er nog is aan horeca- en retailvoorzieningen, zodat er geen overaanbod ontstaat. Bij langdurige leegstand zijn we bereid om een leegstandsverordening in te zetten. Ook onderzoeken we of winkelpanden een woonbestemming kunnen krijgen.
- Winkelgebieden: We zetten ons actief in voor de leefbaarheid van de volgende winkelgebieden: het Maertensplein in Maartensdijk, het Kleine Dorp in Bilthoven Noord, het centrum van Bilthoven, het winkelgebied en de markt in Bilthoven Zuid bij het Lichtruim, en het winkelgebied rondom de Hessenweg in De Bilt. Parkeren in deze winkelgebieden blijft tijdens openingsuren gratis.
- Circulaire economie: Circulaire initiatieven zijn goed voor de wereld en die moedigen we dan ook aan. We denken hierbij aan vintage kledingwinkels, repair cafés, of platformen om spullen en gereedschappen te delen. We willen in elke dorpskern een circulaire 'broedplaats'.
- Agrarische sector: Samen met de provincie zetten we ons in om duidelijkheid te scheppen voor boeren. We moeten een realistisch toekomstperspectief scheppen voor de veehouders in onze gemeente. Waar nodig en relevant helpen we boeren met het verduurzamen van hun bedrijfsvoering. Het lokaal verkopen van agrarische producten, via bijvoorbeeld landwinkels of lokale supermarkten, moedigen we aan.
- Lokale markt: We bieden ruimte voor meer lokale (streek)markten. Dit draagt bij aan de sfeer en gezelligheid in de kleine dorpskernen.
- Berg en Bosch terrein: Op Berg & Bosch zit een unieke combinatie van zorg instellingen, passend bij onze Life Science as. Daar willen we zuinig op zijn. Berg & Bosch dient wat ons betreft te allen tijde deze functie te behouden.
- Life Science As: Het Life Science Park (LSP) in Utrecht vormt een belangrijke regionale economische groeimotor. Onze gemeente maakt als satelliet locatie Utrecht Science Park (USP) Bilthoven deel uit van dit grotere economische ECO systeem en moet deze voor onze gemeente zeer belangrijke positie behouden. We kijken hoe we de economische effecten van het LSP positief kunnen laten doorwerken in onze gemeente. Mede in samenhang met het vrijkomen van het RIVM terrein. Doel moet niet zijn om het wiel zelf te gaan uitvinden, maar aan te sluiten bij de voortgaande ontwikkeling van het LSP met een hoogwaardige invulling van USP Bilthoven.

5. SOCIAAL DOMEIN

Uitgangspunten

- Het CDA gaat uit van de **kracht van onze samenleving**, ook als het om zorg gaat. We streven zo veel mogelijk naar zelfredzaamheid, maar dat wil niet zeggen dat je er alleen voor staat. De sociale omgeving, zoals familie, vrienden, de buurt, scholen, verenigingen, kerken, moskeeën etc., spelen daar allemaal een belangrijke rol in. Het CDA wil deze sociale basis versterken door ze met elkaar en met professionele organisaties te verbinden. Met als doel; sterkere netwerken waar je op terug kunt vallen voor laagdrempelige hulp, ondersteuning en sociale vragen waar je mee zit.
- Wanneer het sociale netwerk te weinig ondersteuning biedt dan is de gemeente met haar zorgaanbieders het vanzelfsprekende vangnet.
- Ons uitgangspunt is vertrouwen in de zorg professionals. We verlagen de regel- en administratiedruk zodat zorg professionals kunnen doen waar ze goed in zijn: zorg verlenen. We gaan 'versnippering' van potjes zoveel mogelijk tegen. Door regelingen samen te voegen kan er meer maatwerk worden geleverd, wordt er minder doorverwezen naar verschillende loketten, en kunnen de uitvoerings- en overhead kosten omlaag. **Dat is effectief overheidsbeleid.**
- Preventie is het sleutelwoord voor zorg. We willen voorkomen dat mensen in de zorg terecht komen door een gezonde leefstijl te stimuleren en actief in te zetten op sociale verbinding.

Specifieke punten

- Zorgvisie: De gemeente ontwikkelt een visie op de combinatie van zorg en welzijn. We brengen in kaart welke partijen actief zijn in dit speelveld, en wie welke bijdrage kan leveren. We maken daarbij gebruik van concepten als positieve gezondheid of re-ablement en zetten in op preventie.
- Armoedebelief: Armoedebelief is gericht op het activeren en mee laten doen van inwoners, niet op het structureel afhankelijk maken van een subsidie of regeling. We proberen zoveel mogelijk regelingen te bundelen tot een centrale voorziening. Dat maakt regelingen makkelijker vindbaar voor de gebruikers en vermindert overhead kosten.
- Witgoedregeling: De witgoedregeling draagt weinig bij aan zelfstandigheid en activatie van onze inwoners. Bovendien wordt er nog weleens misbruik van gemaakt. We onderzoeken de effectiviteit en zijn bereid om de regeling stop te zetten als ze niet effectief is.
- Bijstand: We voeren de bijstandsregeling uit volgens het landelijke kader, maar we zetten actief in op mensen weer aan het werk krijgen. De bijstand moet een vangnet voor tijdelijke en onvoorziene situaties zijn, geen vaste bron van inkomsten.
- Mantelzorg: Mantelzorgers vervullen een cruciale rol in ons zorgstelsel en zorgen ervoor dat het zorgstelsel nog enigszins overeind blijft. We ondersteunen mantelzorgers actief met voorlichting, informatievoorziening en (vrijwillige) respijtoorzieningen. We sluiten met betrokken partijen een mantelzorg akkoord met concrete acties.
- Zorgzame wijk: We willen actief bijdragen aan het initiatief van de Coöperatie Samen Bilthoven Noord, waarin een vangnet wordt gecreëerd voor hulp en zorg voor elkaar, met een door henzelf aangestelde wijkondersteuner. Als blijkt dat met dit initiatief de vraag op zorgkosten lager wordt, laten we een deel van de besparing terugvloeien naar deze organisatie. Daarvoor maken we gebruik van de wet 'Versterking Participatie op Decentraal Niveau'. Daarnaast zetten we ons in om deze vormen van coöperatie ook in andere wijken dan Bilthoven Noord op te gaan zetten.
- Zorg dichtbij: We organiseren zorg dicht bij de gebruiker. We proberen een vast aanspreekpunt per client te organiseren, zodat zorgbehoevenden niet langs verschillende loketten hoeven.
- Ouderen: Ons beleid is erop gericht om ouderen thuis te laten wonen en zelfstandig te blijven. Bij woningbouwprojecten denken we actief na hoe we ouderen kunnen

faciliteren in hun woonbehoeften. Samen met makelaars kijken we hoe we actief ondersteuning kunnen bieden aan ouderen die graag willen doorstromen uit hun gezinswoning naar een meer geschikte seniorenwoning. We vereenvoudigen wet- en regelgeving om (pre-)mantelzorg woningen te realiseren.

- Knarrenhof: Het concept van een knarrenhof past perfect in onze visie op zorg. Het komt vanuit het maatschappelijk middenveld, is gericht op sociale interactie, verbinding en elkaar helpen. We moedigen de komst van een (of meerdere!) knarrenhof/hoven dan ook zeer aan!
- Eenzaamheid: Eenzaamheid is een toenemend probleem; niet alleen bij ouderen, maar ook kinderen en volwassenen voelen dat ze er soms alleen voor staan. We proberen eenzaamheid te voorkomen door nadrukkelijk in te zetten op sterke sociaal-maatschappelijke structuren, zoals familie, kerk, moskee, club of wijkvereniging.
- Buurtcentra: Om ontmoeting van en tussen alle generaties te bevorderen zetten we in op de realisatie van een passend buurtcentrum in iedere wijk. Uitgangspunt is wel dat hier voldoende draagvlak en ondersteuning vanuit de wijk zelf voor is.
- Vrijwilligers: Voor jongeren willen we Biltse stages mogelijk maken, om jongeren te betrekken bij het vele vrijwilligers werk zoals in de sport, bij ouderen, vluchtelingenwerk etc. Op deze manier betrekken we ze al vroeg bij dit maatschappelijk belangrijke werk.

6. Onderwijs & Jeugdzorg

Uitgangspunten

- Onderwijs moet voor elk kind toegankelijk en bereikbaar zijn.
- We willen kinderen de mogelijkheid bieden om zonder druk en stress op te groeien, zichzelf te ontdekken en zich te ontplooien.
- Ouders zijn verantwoordelijk voor hun kinderen. Als het niet goed gaat met kinderen is de eerste stap altijd het gesprek met ouders. Zo zetten we **ouders in hun kracht** om samen zorgen aan te pakken.
- Als problemen te groot worden, dan is er professionele hulp beschikbaar. Als gemeente werken we vanuit vertrouwen in de jeugdhulpverleners; dus ook hier **effectief beleid**: minder regels en meer ruimte!
- Gezond leven en bewegen is voor iedereen belangrijk. We stimuleren een gezonde leefstijl voor kinderen (en hun ouders!), met veel bewegen en gezond eten.

Specifieke punten

- Onderwijs: het behoud van basisscholen in elke kern is van levensbelang voor de vitaliteit. We zetten actief in om scholen daar te behouden.
- Integraal Huisvesting Plan: Het IHP voor schoolgebouwen moet in stand blijven en tijdig worden uitgevoerd. Geen vertraging, kinderen mogen niet in een lekkend gebouw zitten.
- Leerlingenvervoer: Kinderen die gebruikmaken van het leerlingenvervoer mogen er bij een nieuwe aanbesteding niet (significant) op achteruitgaan. Ook een eventuele overstap naar een andere aanbieder moet voor de kinderen goed geregeld zijn.
- Voorschoolse Educatie is een effectieve methode om leerachterstanden te voorkomen. We willen dat alle kinderen met een VE-indicatie ook gebruik kunnen maken van VE-opvang. We spannen ons actief in om wachtlijsten weg te werken.
- Smartphone vrij opgroeien: We moedigen scholen en (sport)verenigingen actief aan om deel te nemen aan het initiatief 'smartphone vrij opgroeien' voor kinderen t/m 14 jaar. Communicatie voor gewijzigde les- of trainingstijden kunnen ook via de ouders worden geappt i.p.v. via kinderen.
- Sociale media: De druk die sociale media met zich meebrengt is voor kinderen (en ouders!) in veel gevallen ongezond en de toegevoegde waarde vaak gering. Ook wordt sociale media bij jongeren gebruikt voor anoniem treiteren en pesten. We streven naar actieve voorlichting over verantwoord omgaan met sociale media en we moedigen 'echte' ontmoetingen zo veel mogelijk aan. De gemeente geeft het goede voorbeeld door haar gebruik van sociale media terug te schroeven.
- Ontwikkeling van pubers: Kinderen in de puberteit moeten de kans krijgen om zichzelf te ontdekken in een veilige omgeving, maar juist ook buiten het zicht van hun ouders. Er is op dit moment te weinig gelegenheid voor 14-18-jarigen om elkaar te ontmoeten en samen plezier te maken zonder bij ouders thuis te zitten. We gaan met deze doelgroep in gesprek om te kijken hoe we in deze behoefte kunnen voorzien.
- Speeltuinen en skatepark: We zorgen dat bestaande speeltuinen beter worden onderhouden dan nu vaak het geval is. We kijken daarbij ook naar samenwerking met actieve bewoners rondom speeltuinen. In de buurten waar nog geen speeltuinen zijn streven we naar aanleg ervan.
- Jeugdzorg: In onze gemeente zitten veel te veel kinderen in de jeugdzorg. We maken extra tijd, geld en ruimte vrij om dit aantal terug te dringen. Daarbij kijken we naar succesvolle voorbeelden uit vergelijkbare gemeenten.
- Kinderopvang: Op sommige plekken in onze gemeente is de wachtlijst voor kinderopvang erg lang. Wanneer dit het geval is, willen we in gesprek gaan met aanbieders om te bespreken of we daar iets aan kunnen doen. Als een gebrek aan passende, gezonde en veilige ruimte een probleem is, denken we als gemeente mee

- over een oplossing.
- Stichting leergeld: Stichting leergeld zorgt ervoor dat alle kinderen kunnen sporten, ook als daar thuis onvoldoende geld voor is. Dit draagt bij aan het activeren en motiveren van kinderen om gezond te leven en bewegen, en dit initiatief steunen we dan ook van harte!

7. VEILIGHEID, WEERBAARHEID & ASIEL

Uitgangspunten

- Iedere inwoner van onze gemeente moet zich veilig voelen. Intimidatie en bedreiging pakken we streng aan. De juiste mix van boa's en politie moet ervoor zorgen dat we onze veiligheid effectief en goed kunnen handhaven. Uitgangspunt is dat handhavers zoveel mogelijk buiten zijn en zo min mogelijk achter het bureau zitten. Dat is **effectief overheidsbeleid**.
- De inrichting van de openbare ruimte (m.n. fietspaden) moeten bijdragen aan een veilig gevoel; verlichting moet in orde zijn en we zorgen dat de openbare ruimte er schoon, heel en opgeruimd uitziet.
- De Bilt moet, net als alle andere gemeenten in Nederland, haar aandeel bijdragen in de opvang van vluchtelingen. Zolang de spreidingswet van kracht is, zetten we ons in om aan die opvang behoefte te voldoen. Hierbij gelden wel strenge randvoorwaarden met betrekking tot integratie, begeleiding en veiligheid. Als het COA niet aan de randvoorwaarden kan voldoen, stoppen we met opvang. Dit is een **eerlijke en realistische ambitie**.
- We leven in een bewogen tijdperk, waar veiligheid niet vanzelfsprekend is. De gemeente moet voorbereid zijn op cyberaanvallen en bewuste ordeverstoringen van (buitenlandse) actoren. Daarbij moet in het bijzonder aandacht zijn voor kritieke maatschappelijke functies zoals het RIVM, het KNMI, maar ook nutsvoorzieningen. Ook inwoners moeten voorbereid zijn op mogelijke noodsituaties. De gemeente geeft voorlichting hoe we elkaar kunnen helpen tijdens crises. Zo benutten we de **kracht van onze samenleving**.

Specifieke punten

- AZC Berg & Bosch: Het CDA is tegenstander van het huidige plan voor een grootschalig azc op het Berg & Bosch terrein. Kleinschalige opvang van gezinnen (maximaal 50 personen) op dit terrein is bespreekbaar, maar voor andere doelgroepen en grotere aantallen is dit terrein niet geschikt.
- Spreidingswet: Het CDA wil de spreidingswet uitvoeren, maar stelt hier harde voorwaarden aan. Wij kiezen voor een aantal kleinschalige opvanglocaties in plaats van één grote. Kleinere locaties integreren makkelijker met de lokale samenleving. Ook willen we ons niet voor 30 jaar committeren, maar voor kortere en flexibele periodes, zodat we kunnen afschalen als de instroom van asielaanvragen vermindert. Verder moet de doelgroep een mix zijn van jong, oud en gezin, in plaats van vrijwel alleen maar jonge mannen. Tot slot moeten ook randvoorwaarden zoals veiligheid, bereikbaarheid en voldoende vermaak goed geregeld zijn.
- Buitengebieden: Ons buitengebied verdient bijzondere aandacht. Boerenerven, schuren en afgelegen locaties zijn helaas kwetsbaar voor ondermijning, zoals drugslabs en andere vormen van criminaliteit. Samen met onze inwoners, politie en gebiedsmakelaars zetten we actief in op vroeg signalering en preventie, zodat het buitengebied veilig en leefbaar blijft. Daarnaast zorgen we voor duidelijke en tijdige informatievoorziening vanuit de gemeente bij incidenten of calamiteiten, zodat inwoners weten waar ze aan toe zijn en hoe ze kunnen handelen. Zo versterken we de weerbaarheid en sociale cohesie van onze gemeenschap.
- Overlast hangjongeren: Op plekken als Maertensplein, het Lichtruim en station Bilthoven wordt regelmatig overlast van hangjongeren ervaren. We brengen deze groep in kaart en gaan actief in gesprek met de grootste raddraaiers. We bieden handvatten en alternatieven om weg te blijven uit een verkeerd milieu. Daarbij betrekken we ook actief de ouders van deze jongeren. Als dat niet lukt of niet effectief is, zorgen we voor stevige handhaving.
- Boa capaciteit: We houden de capaciteit van boa's goed in de gaten en als de

situatie erom vraagt maken we snel ruimte in de begroting voor meer boa's. Liever meer boa's op straat dan extra ambtenaren achter het bureau!

- Psychiatrische en forensische zorg: In onze gemeente en in Den Dolder is veel psychiatrische en forensische zorg gevestigd. De instellingen die er zijn mogen blijven, maar uitbreiding van deze zorg in onze regio is niet gewenst. De randvoorwaarden voor dit soort zorgverlening moeten strak worden gehandhaafd.
- IT-security: We laten de gemeentelijke systemen regelmatig checken op IT-security, en we ontwikkelen scenario's hoe om te gaan met grootschalige uitval van systemen.
- Veerkracht en weerbaarheid: We kijken samen met andere partners wat een gemeente kan doen om haar bevolking weerbaar te maken voor mogelijke (grootschalige) calamiteiten of verstoringen. De gemeentelijke organisatie zorgt samen met de Veiligheidsregio Utrecht voor continue ontwikkeling van scenario's op dit soort gebeurtenissen. Ook lichten we inwoners voor hoe zij zich kunnen voorbereiden op noodsituaties.

8. SPORT & CULTUUR

Uitgangspunten

- Onze gemeente heeft een rijk aanbod van (sport)verenigingen. Verenigingen dragen bij aan maatschappelijke verbondenheid, maken mensen veerkrachtiger en weerbaarder en zorgen voor een hoop plezier en vermaak van onze inwoners. Wij zetten onze **lokale samenleving centraal** en zijn daarom trots op deze verenigingen en ondersteunen hen waar we kunnen!
- Het cultuuraanbod (theater, muziek, dans, musea, etc.) in onze gemeente is vrij beperkt. Gelukkig hebben wij een aantal buurgemeenten waarin dit aanbod wel enorm groot is, zoals Utrecht, Zeist en Amersfoort. We zoeken actief de samenwerking met deze gemeenten op het vlak van cultuur en stimuleren onze inwoners om gebruik te maken van dit aanbod. Met deze **realistische aanpak** bieden we onze inwoners toegang tot cultuur tegen acceptabele kosten.
- Ons cultureel erfgoed geeft kleur aan de gemeente; historische boerderijen, buitenplaatsen, molens en andere monumentale gebouwen, parken en lanen laten zien hoe mensen vroeger leefden en werkten. Het CDA vindt het belangrijk dat we deze verhalen voor de toekomst behouden.

Specifieke punten

- Verenigingen in kleine kernen: Juist in de vier kleine kernen van onze gemeente zijn verenigingen essentieel om de leefbaarheid in stand te houden. We ondersteunen deze verenigingen dan ook actief, o.a. met ruimhartig vergunningenbeleid voor activiteiten.
- Sportaccommodaties: We ondersteunen verenigingen die nieuwe velden, sportzalen of (duurzame) accommodatie nodig hebben actief met fondsenwerving en vergunningenbeleid. Ook wijzen we verenigingen actief de weg naar (provinciale) subsidieregelingen. In bijzondere gevallen kunnen we ook kijken of garantstelling vanuit de gemeente mogelijk en behulpzaam is. Daarbij kijken we samen met de sportbesturen wat nodig is om ook in de toekomst een gezonde vereniging te kunnen blijven.
- Oud papier inzamelen: Het ophalen van oud papier is voor veel verenigingen een belangrijke aanvullende bron van inkomsten. Het CDA maakt zich er hard voor dat deze bron van inkomsten behouden blijft, of anders met een gelijkwaardig initiatief wordt vervangen.
- Jagtlust: We zijn zuinig op het culturele erfgoed dat we hebben. Zo willen we dat Jagtlust haar klassieke uitstraling en publieke functie behoudt.
- Oud & nieuw: Oud & nieuw is een mooie traditie, waar vele inwoners een gezellige avond met elkaar beleven. Helaas loopt het ook steeds vaker uit op vandalisme, geweld en rotzooi. Daar mag wat ons betreft hard tegen worden opgetreden. Een algeheel vuurwerkverbod in de gemeente is wat ons betreft alleen aan de orde als dit landelijk wordt geregeld. We onderzoeken de mogelijkheid van een centrale, door de gemeente georganiseerde vuurwerkshow. Dat draagt bij aan onderlinge verbondenheid en voorkomt tegelijk mogelijk rotzooi op straat.
- Feesten en partijen: Onze gemeente mag best nog wat bruisender! We ondersteunen initiatiefnemers en wijkverenigingen die leuke evenementen of feesten willen organiseren voor de gemeenschap. We helpen actief mee bij vergunningaanvragen en denken in mogelijkheden in plaats van beperkingen. Ook stellen we waar mogelijk subsidies beschikbaar voor nieuwe initiatieven. Uiteraard zoeken we wel naar de juiste balans van vermaak versus overlast voor omwonenden. Onder andere bij Chi Chi The Golf Venue kijken we kritisch of de bestaande afspraken worden nageleefd.
- Cultuur in de klas: We bieden op scholen een educatief programma aan voor kunst en cultuur, zodat jongeren vroeg in aanraking komen hiermee.

9. OPENBARE RUIMTE & NATUUR

Uitgangspunten

- Onze gemeente ligt aan de rand van prachtige natuur- en recreatiegebieden, zoals de Utrechtse Heuvelrug en de Loosdrechtse plassen. Samen met andere partners (gemeenten, provincie, Utrechts Landschap) én met onze inwoners dragen we actief zorg voor deze gebieden. Zo benutten we de **kracht van de samenleving**.
- Ruimte voor natuur en ruimte voor de mens moet met elkaar in balans zijn. We zijn zuinig op de unieke bossen, parken en het slagenlandschap. Maar tegelijk hoeven we niet elk stukje weiland buiten de rode contour koste wat kost te beschermen; als we elders natuur compenseren, mag er soms best een stukje natuur worden opgeofferd ten bate van de mens. Dat is een **nuchtere en realistische keuze**.
- Schone sloten, beken en vijvers zijn essentieel voor zowel natuur als bewoners; daarom investeren we in goed waterbeheer en klimaatbestendige oplossingen tegen droogte en wateroverlast. We willen water bij hevige regenval beter kunnen vasthouden.
- De openbare ruimte maken we klimaat adaptief. We kiezen waar mogelijk voor verharding die water goed doorlaat, en we voegen zoveel mogelijk groen toe aan de openbare ruimte. Daarnaast willen we het groene karakter van onze verschillende dorpen en wijken behouden.

Specifieke punten

- Onderhoud openbare ruimte: Het onderhoud van de openbare ruimte (stoepen, straten, groen) is op dit moment vrij sober. We gaan met buurtbewoners en wijkverenigingen die daar voor openstaan in gesprek welke rol bewoners kunnen spelen om hun eigen buurt te onderhouden. De gemeente levert de spullen, de bewoners de handjes. Uiteraard blijft de gemeente zelf eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderhoud.
- Grond- en regenwater: We stimuleren infiltratie van regenwater via wadi's, groene bermen, en half verharding bij parkeerplaatsen. Regenwateropvang bij nieuwe bouwprojecten (zoals groene daken of regentonnen) wordt een standaard vereiste. Onder andere in Hollandsche Rading en Bilthoven Noord is sprake van wateroverlast bij hevige regenval. We zorgen dat watergangen waar nodig open worden gemaakt zodat regenwater beter weg kan stromen. Ook gaan we indien nodig met het Hoogheemraadschap in gesprek over het grondwaterpeil.
- Dierenwelzijn: Er is voldoende wettelijk kader om dierenwelzijn te borgen. Aanvullende lokale regels die daarbovenop komen zijn wat ons betreft niet nodig. We gaan dus geen apart dierenwelzijnsbeleid ontwikkelen voor onze gemeente.
- Bossen en parken: We zijn zuinig op de bossen en parken in onze gemeente. We zorgen dat deze netjes onderhouden worden en voorkomen dat ze bebouwd worden. Honden (los) uitlaten is toegestaan op aangewezen plekken en we handhaven streng op het opruimen van hondenpoep.
- Groene doorzichten: De groene doorzichten en het bosrijke karakter zijn unieke punten van onze gemeente en maken haar zo aantrekkelijk. Daar zijn we dus heel zuinig op.

10. POLITIEK & BESTUUR

Uitgangspunten

- De **slagkracht** van het gemeentebestuur moet hoger. Besluiten nemen duurt te lang, er is te veel verloop van medewerkers en burgers en ondernemers zijn het vertrouwen kwijt. We moeten ons meer focussen op kerntaken en dat goed doen. Het aansturingsmodel van de gemeente (zelf organiserende teams) moet kritisch onder de loep worden genomen.
- De Biltse politieke cultuur moet gezonder en effectiever. Raadsvergaderingen duren te lang, focussen veel te veel op procedures en details en er wordt onvoldoende samengewerkt door verschillende fracties. Het CDA stelt zich op als een constructieve en fatsoenlijke partij. We focussen ons op sturing op hoofdlijnen en samenwerking tussen verschillende fracties en met het College.
- Breed draagvlak is belangrijker dan eigen politieke agenda's of persoonlijke dadendrang. Strategische besluiten moeten bij voorkeur met een $\frac{2}{3}$ meerderheid worden genomen. Daarbij moet er bereidheid zijn om een compromis te vinden en elkaar wat te gunnen. Dat is **nuchtere en realistische politiek**.

Specifieke punten

- Coalitieakkoord: Het coalitieakkoord moet een akkoord op hoofdlijnen zijn. Op grote en strategische thema's is het verstandig om afspraken goed vast te leggen, maar waar het kan moet er ruimte blijven voor wisselende meerderheden per onderwerp, zodat ook oppositiepartijen de kans krijgen iets binnen te halen.
- Ambtenarenapparaat: De ambtelijke organisatie is gebaat bij kwaliteit en stabiliteit. Méér ambtenaren is niet de oplossing voor een beter functionerende overheid. We geven liever een hogere beloning aan een kleine maar goed functionerende ambtelijke organisatie en zijn kritisch op verdere uitbreiding van het ambtenarenapparaat.
- Externe inhuur: We gaan besparen op externe inhuur. We moeten meer eigen kennis en expertise opbouwen, eventueel samen met omringende gemeenten. Met name op ruimtelijke ordening zijn er veel kansen om te bouwen aan een eigen deskundige projectorganisatie, zodat we minder extern inhuren.
- Participatie: Het is van belang om de stem van onze inwoners goed mee te wegen. Dat is de primaire taak van volksvertegenwoordigers. Participatie is daar een aanvulling op, maar geen vervanging van het mandaat van volksvertegenwoordigers. Bij participatie houdt de CDA-fractie rekening met het mandaat van participanten. Hoe (aantoonbaar!) groter de achterban, des te zwaarder de mening mag wegen.
- Nieuw gemeentehuis: Elk gebouw is een keer afgeschreven, of toe aan groot onderhoud, ook ons gemeentehuis. Ook geloven we dat een nieuw gemeentehuis onze gemeente een aantrekkelijker werkgever maakt. Maar een nieuw gemeentehuis mag niet ten koste gaan van andere maatschappelijke prioriteiten. Vervanging van het gemeentehuis is wat ons betreft alleen mogelijk als dit past binnen de schuldquote en als het leidt tot een substantiële daling van de maandelijkse exploitatielasten.
- Wethouder spreekuur: Om de inwoner laagdrempelig contact met het College te geven, pleiten we voor de (her)invoering van een wethouder spreekuur.
- Sociale media: Het gebruik van sociale media heeft voor- en nadelen. Van een aantal media is de toegevoegde waarde beperkt, omdat ze vooral leidt tot anoniem schelden en klagen. Dat geldt onder andere voor Facebook, Instagram en NextDoor. De gemeente onderzoekt of we met deze media kunnen stoppen. Uiteraard dient de gemeente uitstekend bereikbaar te blijven via email, telefoon, website of whatsapp.
- Gemeentelijke samenwerking: We doen een onderzoek of de gemeente een aantal 'backoffice taken' kan samenvoegen met andere gemeenten, zodat deze

goedkoper en beter georganiseerd kunnen worden. Een voorbeeld hierbij is de samenwerking van de BEL gemeenten (Blaricum, Eemnes en Laren).

- Jongeren en bestuur: We evalueren de functie van kinderburgemeester en hoe we jongeren structureel bij het Biltse bestuur van onze gemeente kunnen betrekken. Daarbij onderzoeken we onder andere de mogelijkheden van een jongerenraad met adviesrecht. Zo laten we hen al vroeg kennis maken met actuele vraagstukken en horen we hun stem.

11. FINANCIËN & BELASTING

Uitgangspunten

- Een gezonde financiële huishouding is de basis voor een **goede en dienstbare overheid**. Het CDA De Bilt vindt dat de gemeente verstandig met geld om moet gaan: elke euro die van onze inwoners komt, moet zichtbaar bijdragen aan een sterke, zorgzame en groene gemeenschap. De meerjaren begroting moet structureel sluitend zijn. We vangen structurele kosten dus niet op met incidentele meevallers of onttrekkingen uit reserves.
- Voor wat betreft inkomsten is onze gemeente sterk afhankelijk van 'Den Haag'. Om de begroting op orde te houden moeten we dus vooral sturen op kosten. We zoeken daarom actief naar structurele lastenverlaging door slim te investeren en door schuld af te bouwen.
- We wentelen financiële tekorten zo min mogelijk af op de inwoners. Als er bezuinigd moet worden doen we dat eerst op het eigen ambtenarenapparaat, en pas daarna op onze inwoners.
- Wij kiezen voor betrouwbare en transparante financiën, zonder onnodige lastenverhogingen. De gemeente moet investeren in wat echt belangrijk is – zoals veiligheid, leefbaarheid, zorg en duurzaamheid – maar ook durven besparen op overbodige bureaucratie. Geen megalomane projecten, **maar realistische ambities**, passend bij onze gemeente.

Specifieke punten

- OZB: De onroerendezaakbelasting mag meestijgen met de inflatie, maar niet verder verhoogd worden, tenzij daar heel goede redenen voor zijn. Die zullen dan ook altijd duidelijk gemotiveerd moeten worden, en hand in hand gaan met bezuinigingen op de kosten van het overheidsapparaat.
- Zichtbare besteding van gemeenschapsgeld: Inwoners moeten kunnen zien waar hun belastinggeld naartoe gaat, bijvoorbeeld via een begrijpelijke jaarrekening en online begrotingsdashboard.
- Steun voor lokale verenigingen en vrijwilligers: Het CDA wil dat subsidies en kleine bijdragen behouden blijven voor sport, cultuur en maatschappelijke initiatieven die de dorpen leefbaar houden en bijdragen aan verbinding in de samenleving.
- Schuldquote: De schuldquote van onze gemeente mag maximaal 100% zijn, en liever onder de 75%. Als de schuldquote hoger is dan 75% dan zoeken we in de meerjarenbegroting actief naar mogelijkheden om versneld af te lossen. Daarmee houden we de rentelasten onder controle en blijft de financiële positie van de gemeente gezond.
- Zorgvuldig investeringsbeleid: Grote projecten (zoals woningbouw, wegen en klimaatmaatregelen) worden gefaseerd uitgevoerd en financieel getoetst op haalbaarheid en toekomstbestendigheid. De schuldquote blijft onder de 100%.
- Eerlijke lastenverdeling: Bedrijven en inwoners dragen allebei bij, maar de lokale economie en het midden- en kleinbedrijf moeten voldoende ruimte houden om te groeien.
- Minder bureaucratie en meer efficiency: Door slimmer te werken binnen het gemeentelijk apparaat kunnen middelen beter worden ingezet voor wat echt telt.

12. THUIS in GROENEGAN, WESTBROEK, HOLLANDSCHE RADING en MAARTENSDIJK

In de Biltse politiek ligt de focus veelal op Bilthoven en De Bilt, maar niet bij het CDA! Wij staan pal voor onze prachtige groene kernen! Het CDA hecht er grote waarde aan dat de eigen dorpsidentiteit, leefbaarheid en gemeenschapszin behouden blijven en worden versterkt. Juist in deze dorpen komen veel uitdagingen en kansen samen. Per kern zetten wij ons voor de volgende zaken in:

Maartensdijk

- Woningbouw: Realisatie van 200 nieuwe woningen volgens lokale behoefte: vooral grondgebonden en betaalbare koopwoningen, geen grootschalige hoogbouw; faciliteren van doorstroming voor ouderen.
- Onderwijs & jeugd: Uitdrukkelijke inzet op behoud van de basisschool; goed onderhoud van speeltuinen; aandacht voor verkeersveiligheid bij de kruising Dorpsweg/Nachtegaallaan en de spoorwegovergang; behoud en verbetering van leerlingenvervoer.
- Een levendig centrum: Actieve ondersteuning van verenigingen en het Maartensplein als winkelgebied; hulp bij fondsenwerving en vergunningen voor sportaccommodaties en evenementen. Overlast pakken we aan.
- Openbare ruimte & waterbeheer: Aanpakken van wateroverlast en klimaat adaptieve maatregelen; meer groen in de openbare ruimte; betrekken van inwoners bij het onderhoud.
- Lokale economie: Steun aan lokale ondernemers en dorpsmarkten; stimuleren van initiatieven voor korte productieketens en circulaire economie.

Hollandsche Rading

- Woningbouw: Ondersteuning van de woonvisie zoals die door de inwoners van Hollandsche Rading is opgesteld. Actieve inzet om deze visie te realiseren, met focus op grondgebonden, betaalbare koopwoningen voor starters en ouderen, geen grootschalige hoogbouw.
- Mobiliteit & Veiligheid: We ontwikkelen een prioriteitenagenda verkeersveiligheid voor heel Hollandsche Rading en zetten ons actief in om maatregelen ook echt uitgevoerd te krijgen, door oplossingen aan te jagen, besluitvorming te versnellen en middelen vrij te maken. De Vuursche Dreef, de schoolomgeving en belangrijke fietsverbindingen krijgen daarbij nadrukkelijk aandacht. Daarnaast blijven we inzetten op een volwaardig treinstation en betere busverbindingen.
- Openbare ruimte & waterbeheer: Hollandsche Rading kent zowel wateroverlast als droogte. Wij zetten daarom in op realistische waterregulering: betere afvoer, meer waterberging en natuurlijke infiltratie. Omdat water grensoverschrijdend werkt, kiezen we voor nauwe samenwerking met buurgemeenten Hilversum en het Hoogheemraadschap. Vanuit onze verantwoordelijkheid agenderen we de knelpunten, versterken we de samenwerking en sturen we op tijdige uitvoering van maatregelen voor een toekomstbestendige waterhuishouding.
- Verenigingsleven: Actieve ondersteuning van lokale sportverenigingen en initiatieven voor een buurtcentrum.
- Onderwijs: De Bosbergschool moet te allen tijde behouden blijven voor Hollandsche Rading; we zetten meer vaart achter de nieuwbouw van de school.

Westbroek

- Woningbouw: Zorgen voor passende, betaalbare en grondgebonden koopwoningen voor starters en ouderen; flexibel zijn met erfsplitsing en mantelzorgwoningen op het eigen erf.
- Onderwijs: Behoud van de basisschool als ontmoetingsplek voor gezinnen en als vitale

voorziening.

- Bereikbaarheid & Mobiliteit: Verbeteren van het beperkte OV-aanbod en stimuleren van goede busverbindingen; passend autogebruik en voldoende parkeervoorzieningen tot het OV op peil is.
- Verenigingen & dorpshuis: Actieve ondersteuning van verenigingen door ruimhartig vergunningenbeleid en hulp bij organisatie van dorpsactiviteiten; ondersteuning van het dorpshuis.

Groenekan

- Woningbouw: Focus op kleinschalige, grondgebonden betaalbare koopwoningen voor starters en ouderen; stimuleren van woning- en erfsplitsing waar passend. Huize Voordaan ontwikkelen met appartementen.
- Onderwijs: Behoud van de basisschool als vitaal onderdeel van de dorpsgemeenschap.
- Mobiliteit & verkeersveiligheid: Verbeteren van fietsveiligheid op de Groenekanseweg, o.a. door goed onderhoud, snoeien van groen naast fietspaden en voldoende verlichting. Minimaal in stand houden en liever verbeteren van het ov-aanbod in Groenekan.
- Openbare ruimte: Bevorderen van meer groen en waterbeheer; bewoners actief betrekken bij onderhoud van straat en groen.
- Overlast: Bij Chi Chi The Golf Venue kijken we kritisch of de bestaande afspraken worden nageleefd.

In alle kernen geldt: behoud en versterking van dorpsidentiteit en gemeenschapszin, waarbij maatwerk het uitgangspunt is. Geen 'one size fits all', maar maatregelen passend bij de schaal en het karakter van ieder dorp. Samen met bewoners zorgen we ervoor dat onze groene kernen vitaal, levendig en herkenbaar blijven. Een plek waar je je thuis voelt!

